

IN MIJN VOETSPOREN

Voor LJ.

Dat jouw pad net zo mooi en rijk mag zijn als jij.

*'Yet if a woman never lets herself go,
how will she ever know how far she might have got!
If she never takes off her high-heeled shoes,
how will she ever know how far she could walk
or how fast she could run!'*

– Germaine Greer

Ierse Zee

NOORDZEE

LONDEN

Illustraties
door
Xxxk

De rode parasol

Amsterdam

*'Only those who risk going too far
can possibly find out how far they can go.'*

— T.S. Eliot

Zolang ik me kan herinneren, heb ik een hekel aan terugkeren. Ik doe er alles aan om dezelfde weg geen twee keer af te leggen. Ik wil niet terug, ik wil verder. Ook als omkeren de enige verstandige oplossing lijkt, ga ik door.

Toen ik vier jaar oud was, liep ik in mijn eentje naar de Noordzee om water te halen. We waren met vakantie in Oostende: koelbox, windscherm, schepjes. Het was eb en de zee leek heel ver weg. Mama wees op de rode parasol waar we onder zaten. 'Deze moet je in de gaten houden!' Ik zie haar nog wijzen. Zorgeloos liep ik over het strand, rechtstreeks naar de branding, waar ik mijn emmertje tot de rand met zeewater vulde.

Ik draaide me om en keerde terug, mijn blik soms op het spetterende water in de emmer, soms op de rode stip aan de horizon. Het was hoogzomer en druk op het strand; overal sjokten mensen, renden kinderen, snuffelden honden. Gelukkig kwam de rode parasol steeds dichterbij. Het vochtige zand veranderde geleidelijk in een mulle ondergrond waar mijn voeten steeds weer in verdwenen. Ik probeerde zo goed mogelijk te balanceren in het warme stuifzand zonder water te verspillen. Het lukte. Ik kwam aan bij de rode parasol, keek op en ineens was alles anders.

Onder de rode parasol zaten een vreemde vrouw en een vreemde man met twee vreemde kinderen die druk bezig waren met het bouwen van een zandkasteel. Mijn ouders waren verdwenen, verwisseld met deze onbekende mensen. Ik weet nog dat ik dacht: *vanaf nu zal ik het met deze familie moeten doen*. Mijn nieuwe mama zag de schrik in mijn ogen en vroeg of ik verdwaald was. Ik klemde mijn hand om de emmer, mijn stem was weg. Was ik verdwaald? Ik stond waar ik moest zijn, bij de rode parasol, zoals afgesproken.

Ik bleef een tijdje zwijgend staan, mijn nieuwe mama keek bezorgd en mijn nieuwe papa besloot om met me naar de boulevard achter het strand te gaan. Daar vonden we mijn oude papa, die me zocht. Toen was ik terug. Ik was terecht. In de armen van mijn mama onder de juiste parasol. En toch was niets hetzelfde. Ik was keurig teruggekeerd en in een andere

werkelijkheid terechtgekomen, al kon ik niet precies zeggen wat er anders was.

Die gebeurtenis op het Noordzeestrand is me altijd bijgebleven. Ze beangstigde me. Later zou ik me afvragen: als je weggaat, kom je dan eigenlijk ooit terug? Als je vertrekt, zal bij terugkomst alles nog precies hetzelfde zijn? Blijft alles bestaan, ook als jij er niet meer bent?

Maar dit verhaal gaat niet over die wandeling naar zee, hoewel het pad dat ik zou lopen me ook naar zee zou leiden. Dit verhaal begint ver van Oostende, in een Amsterdamse boekhandel. Op een druilerige zondagmiddag rukte ik me los van de opeenstapeling van alledaagse beslommeringen thuis: twee deadlines, een kapotte wasmachine, een chronisch boze dochter van dertien. De burens waren al een week aan het verbouwen en het lawaai was oorverdovend. Ik kon me nauwelijks concentreren, keek om me heen, zag hoe de vuile was langzaam onze kleine woning overnam, kreeg geen lucht meer, pakte mijn jas en sloot de voordeur achter me om te vluchten, zoals ik vaker doe, naar 'boekenland'.

Tussen de boeken voel ik me veilig, dat is altijd zo geweest. In boekhandels word ik rustig: het slenteren langs kasten, de bedwelmende geur van nieuw papier, het geluid van zachtjes ritselende bladzijden, de beschutting van duizend werelden en levens om me heen. Boeken troosten me. Want hoe verschillend

ze ook zijn, elk boek vertelt uiteindelijk hetzelfde: je bent niet de enige. Met je twijfels en gestuntel, grote zorgen, drukke dagen, teleurstellingen en verwachtingen. Nee, je bent niet alleen.

Die zondag loop ik door een grote Amsterdamse boekhandel naar de eerste etage, waar de reisafdeling zit, naast een koffiezaakje. Ik voeg me tussen lezers die in dikke jassen, nippend van meeneemkoffies, bladeren door idyllische bestemmingen. Daar, wegdromend bij een reis die ik me totaal niet kan veroorloven, zie ik hem ineens. Ik schrik ervan. Daar staat hij, tussen de wandelboeken, een schim uit een ver verleden die ik hartgrondig heb vervloekt. Jarenlang heb ik niet meer aan deze man gedacht, maar nu staart hij me vanaf een poster nors aan met zijn kleine ogen, witte bakkebaarden, pijp. Geen twijfel: hij is het. De bedenker, de architect, de *godfather* van de *Coast to Coast Walk*: Alfred Wainwright.

Toen ik eenentwintig was, liep ik zijn beroemde wandelroute. Ik was onervaren en jong, een meisje met dromen, vastbesloten om met mijn loodzware rugzak van de ene naar de andere kant van Engeland te trekken. Een langeafstandswandeling had ik nog nooit gedaan, ik was niet bepaald sportief te noemen, maar in een opwelling van jeugdige overmoed was ik toch aan de *Coast to Coast* begonnen. Ik heb geen idee wat mij er destijds toe aanzette de tocht te lopen. Misschien wilde ik op zoek naar mezelf? Want dat zeggen ze over lange wandeltochten: je komt jezelf altijd tegen.

Ik pak Wainwrights gids en sla haar open. Meteen herken ik de priegelige letters en de pagina's die volgestouwd zijn met zo veel mogelijk feitelijke informatie. Wainwright was dan ook geen schrijver of kunstenaar, zelfs geen avonturier, maar een Britse boekhouder met een uit de hand gelopen wandelhobby die in zijn vrije tijd een eigen route heeft bedacht. Het was een pittige tocht: van de westkust naar de oostkust van Engeland. Altijd koos Wainwright voor de zwaarste stijgingen, de ingewikkeldste paden en de langste omzwervingen. Daarvoor heb ik hem vervloekt. Nee, de tocht van St Bees Head naar Robin Hood's Bay ging niet over rozen. Ik lees de lieflijke namen van de plaatsjes waar ik lang geleden ben geweest, maar die me nu weinig meer zeggen.

Of, toch? Al bladerend door de gids komen flarden van de wandeling terug: mijn linkerenkel die tijdens de eerste kust-etappe bijna zwichtte, een nacht zonder slaap in een schuur waar het rook naar rottend hout, de stier die op me af stormde omdat ik een wapperend rood jurkje droeg. Want ik wilde destijds alleen wandelen in jurkjes – vraag me niet waarom.

Op de cover van Wainwrights gids staat een foto van een meanderend beekje tussen zacht glooiende heuvels. Ik glimlach. De tocht was niet alleen maar zwaar, ze was ook onvergetelijk. Ik heb genoten van de lange, lege dagen waarop één voet voor de andere het enige was wat van me werd verwacht. Ben ik mezelf tegengekomen? Dat durf ik niet te zeggen. Ik herin-

ner me dat ik een dagboek bijhield waar ik aan het einde van elke wandeling ijverig in schreef. Dat moet ik ergens hebben bewaard. Maar waar?

In een opwelling loop ik de winkel uit, fiets door de kou terug naar huis en ga verwoed op zoek. Ik wroet in kasten, onder het bed, in stoffige kartonnen dozen die ik in geen jaren heb geopend. Net wanneer ik op het punt sta om het op te geven, zie ik onder in de kledingkast een houten krat. Ik open het deksel en begin te graaien. Tussen een kleine aluminium zweefmolen die nog van mijn moeder was en een supermarkttas vol vergeelde foto's ligt het dagboek. Een sober notitieboekje, klein en zwart, met een rode rug en mijn handschrift op de voorkant: COAST TO COAST ADVENTURE.

Voorzichtig sla ik het open. Op de eerste pagina prijken een zon en een rij zeilbootjes die ik met balpen heb getekend. DONDERDAG 31 JULI staat op een ingeplakt slaapstoelticket voor de veerboot naar Engeland. Ik weet nog hoe ongemakkelijk die stoel was, hoe de zijige bootmuziek de hele nacht maar door bleef kwelen en hoe ik uiteindelijk ergens in een gang op de grond geslapen heb. Achter het ticket zit een foto van een meisje dat op het dek van de boot poseert. Ik kijk naar haar. Ze heeft een melkwitte huid en een lief, blozend gezicht. Ik kan haast niet geloven hoe jong ze is. Was ik dat? Dat meisje met die ronde wangen, glunderende ogen, opgestoken hand? Het is alsof ze naar me zwaait. *Hier ben ik. Kijk: hier was ik, ooit.*

'Wat doe je?' vraagt mijn dochter terwijl ze de kamer binnenloopt.

'Ik zocht een boekje,' zeg ik. 'Van vroeger.'

'Heb je het gevonden?' Ze komt naast me staan.

Ik knik.

'Mijn dagboek van meer dan twintig jaar geleden.'

Ze kijkt over mijn schouder naar de foto van het meisje op het dek.

'Je lijkt niet op jezelf,' zegt ze droogjes en ze loopt weg.

Ik kijk weer naar de foto. Heeft ze gelijk? Er is veel tijd verstreken sinds het moment waarop de foto is gemaakt. Intussen ben ik moeder, schrijver, ouder. Ben ik diep vanbinnen nog dat meisje? Lijk ik nog op mezelf?

Ik wil verder lezen, maar iets houdt me tegen. Het dagboek lezen voelt haast ongepast intiem, alsof ik op het punt sta om iemands privacy te schenden – de mijne. Heeft mijn vroegere ik recht op haar eigen geheimen? Ik leg het boekje weg en keer terug naar de alledaagse dingen van het hier en nu: een wasmachinemonteur bellen, een column afschrijven, opruimen. En toch is niets hetzelfde. Al die tijd blijf ik denken aan het meisje en haar reis.

Uren later, wanneer mijn dochter ligt te slapen, pak ik het dagboek er weer bij. Ik houd het vast, voorzichtig, blader nieuwsgierig van bladzijde naar bladzijde. Het handschrift is krullerig en hoog, heel anders dan het mijne, dat hoekig is en lager. Ik